Mateřská škola Netřebice, okres Nymburk	
Minimální preventivní program	
Č.j.: 43/2026	Účinnost od 1.9.2026
Spisový znak: 6.5	Skartační znak: A5

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM MŠ NETŘEBICE
Školní rok 2026/2027

1. Analýza situace

Mateřská škola Netřebice je jednotřídní škola s rodinnou atmosférou, situovaná v klidné, malé obci. Maximální povolená kapacita je 28 dětí v heterogenní třídě. Pedagogický sbor plně splňuje podmínky odborné kvalifikace. Všichni pedagogičtí pracovníci se neustále profesně profilují a svým citlivým a respektujícím přístupem garantují psychické i fyzické bezpečí dětí a možnost naplňovat individuální ráz výuky. Pracovní doba je organizována tak, aby bylo v dopoledních fázích zajištěno nezbytné souběžné působení (překrývání) dvou učitelek v rozsahu minimálně 2,5 hodiny denně. Personální zázemí školy a větší podporu zejména dětem ohroženým školním neúspěchem dále doplňuje pozice školního asistenta, která je financována z projektu EU – Šablony OP JAK II.

V předchozím období byla dokončena zásadní revitalizace školní zahrady do podoby certifikované Přírodní zahrady. Zahrada je rozdělena na specifické segmenty a zóny podle využití a klimatických změn: zóna Pohyb s koloběžkovou dráhou, zóna Voda s přírodním jezírkem napájeným z dešťového svodu, biotopem pro vodní živočichy a kutištěm, zóna setkávání a zóna Divočina. Současně byla dokončena stavba nové venkovní učebny – zastřešeného altánu, který je financován ze SZIF a zřizovatelem. Tento prostor slouží jako plnohodnotné badatelské zázemí pro environmentální prevenci a rozvíjí u dětí kontinuální přírodní senzitivitu za každého počasí.

Škola v uplynulém období nezaznamenala žádné konkrétní sociálně patologické jevy či projevy šikany a v knize úrazů nebyl zaevidován žádný úraz, u kterého by bylo nutné odborné ošetření ve zdravotnickém zařízení. Drobné odřeniny byly na místě okamžitě ošetřeny v rámci první pomoci a škola tak plně splnila preventivní a legislativní náležitosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (BOZP).

2. Cíle Minimálního preventivního programu

V návaznosti na schválenou reformu kurikula, národní Strategii 2030+ a revidovaný RVP PV škola od 1. 9. 2026 plně přechází na nový reformovaný ŠVP, který zjednodušuje strukturu učiva, ruší rigidní týdenní témata a transformuje výuku do 4 velkých integrovaných celků kopírujících přirozená roční období

venkovského roku (Podzim, Zima, Jaro, Léto). To uvolňuje pedagogům ruce od zbytečné administrativy a poskytuje dostatečný časový prostor pro hloubkové, flexibilní badatelské projekty v souvislostech.

Hlavní cíle programu jsou:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu: Podpora pohybových dovedností, správných stravovacích návyků a postupu na bronzovou úroveň v programu Skutečně zdravá škola za intenzivního propojení pěstování na vyvýšených záhonech s kulturou zdravého stravování.
- Rozvoj psychosociálního klimatu a duševní odolnosti: Plná implementace metodiky Začít spolu v centrech aktivit (CA), která přirozeně eliminuje tlak frontální výuky, podporuje sebevyjádření, kooperaci dětí a řešení konfliktů dohodou pod pedagogickým vedením.
- Upevňování mezigeneračních a komunitních vazeb: Propojování života školy s obcí prostřednictvím společných akcí s místními seniory (vystoupení, vánoční jarmarky, společné autobusové výlety na zámek Loučeň či do Zruče nad Sázavou) a pořádání tematického příměstského tábora s vílou Netřebkou.
- Rozvoj digitální a mediální gramotnosti: Budování kritické autonomie dětí vůči médiím a reklamě, stanovení jasných pravidel pro digitální technologie k prevenci závislosti na „virtuálních drogách“ (PC, tablety, mobily) a rozvoji samostatného kritického myšlení.
- Ochrana bezpečí a zvládání krizových situací: Vedení dětí k obezřetnosti při kontaktu s cizími lidmi, schopnosti říci „NE“, zvládnutí základů první pomoci a orientace v integrovaném záchranném systému (IZS).
- Práce s emocemi a globálními tématy: Citlivé zpracovávání informací z médií o globální bezpečnostní situaci (válka na Ukrajině a ve světě), vytváření bezpečného prostoru pro dětské emoce a dotazy, vedení k solidaritě a prevence verbálních či fyzických útoků na základě národnosti.

3. Cílová skupina

Cílová skupina preventivního programu je tvořena všemi dětmi, zaměstnanci školy a zákonnými zástupci dětí. MPP je zaměřen na celou komunitu, nikoliv pouze na jedince vystavené přímému riziku.

- Všechny děti v MŠ: Děti v heterogenní třídě včetně dětí se specifickými vzdělávacími potřebami (využívající podporu asistenta pedagoga a školního asistenta), dětí s logopedickými vadami a dětí z odlišného jazykového a kulturního prostředí.
- Rodiče a zákonní zástupci: Jako klíčoví a rovnocenní partneři ve vzdělávacím procesu. Komunikace probíhá přes osobní konzultace, schůzky, web, e-mail a zavedenou WhatsApp skupinu pro operativní zprávy. Rodiče se aktivně podílejí na brigádách na Přírodní zahradě, tvořivých dílnách a poskytují škole zpětnou vazbu skrze anonymní dotazníky spokojenosti.
- Pedagogové a provozní zaměstnanci: Klíčové osoby pro podchycení sociálně patologických jevů. Svým přístupem budují příznivé klima, poskytují správný řečový i morální vzor a úzce spolupracují jako kooperující tým.

3.1 Zásady prevence

Prevence staví na principech individualizace, diferenciace a včasné intervence. V souvislosti s tím došlo od 1. 9. 2026 k úpravě a zefektivnění využívané Oregonské diagnostické metody. Dosavadní

administrativně zatěžující plošné vyhodnocování archů pro celou třídu najednou (2x ročně) bylo trvale transformováno do formativní lístkové formy (Post-it) vázané na týdenní plánování. Zápis projevů a potřeb pouze 3–4 dětí týdně v přirozeném běhu Center aktivit umožňuje učitelkám detailní vhled do vývoje dítěte a včasné zacílení na individuální slabší stránky. Prohloubení sebereflexe dětí je nově zajištěno zavedením „Zahradních karet úspěchu“ v jejich osobních portfoliích pro vizualizaci zvládnutých praktických a badatelských dovedností.

4. Realizace MPP

Důležité prvky prevence se prolínají všemi aktivitami a jsou plně integrovány do 4 nových velkých celků integrovaných bloků ročních období.

4.1 Činnosti směřující k dosažení cílů

- Pohybové a zdravotní projekty: Celoroční akreditovaný pohybový projekt „Se Sokolem do života“ (cvičení se zvířátky) pro rozvoj motoriky a fyzické zdatnosti. Kontinuální Preventivní logopedický program (logo chvilky minimálně 2x týdně v dopoledních hodinách vedené proškolenou učitelkou, zaměřené na dechovou hygienu, oromotoriku a propojování řeči s pohybem).
- Předčtenářská gramotnost a celoškolní projekty: Zapojení do projektu „Celé Česko čte dětem“ prostřednictvím každodenního rituálu předčítání literárních děl před odpoledním odpočinkem a úzká spolupráce s knihovnou v Budiměřicích a Městskou knihovnou v Nymburku (zápůjčky titulů, literární workshopy a besedy).
- Aplikovaná venkovní edukace: Badatelské projekty v nové zastřešené venkovní učebně (altánu) a na certifikované Přírodní zahradě – pozorování vodního biotopu v jezírku, kutiště, péče o zvěř, rostliny a vyvýšené záhony (v souladu s programem Skutečně zdravá škola).
- Zážitková pedagogika a samostatnost: Tradiční přespávání předškoláků a odvážných mladších dětí v MŠ s promítáním pohádek na původním diaprojektoru doprovázené živým předčítáním, což posiluje samostatnost, zvládnutí odloučení od rodiny a kamarádské vztahy.
- Kreativní a estetická reprezentace: Zapojování dětí do tvořivých soutěží (např. Podzimní tvoření, Svět očima dětí zaměřený na složky IZS pod záštitou Ministerstva vnitra) a pokračování v úspěšné reprezentaci v celostátní soutěži „Namaluj si svůj venkov“ vyhlášené Spolkem pro obnovu venkova ČR (kde škola získala vynikající čelní ocenění a ceny převzala ve Valdštejnské zahradě v Praze).
- Příprava na přechod do ZŠ: Systematické vzdělávání předškoláků v odpoledních klidových chvilkách a úzká spolupráce se Základní školou Budiměřice, kam předškoláci pravidelně docházejí na program „Předškoláček“ přímo do budov ZŠ.

4.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)

Profesní růst je klíčovým pilířem prevence a opírá se o koncepci rozvoje školy a finanční podporu MAS Svatojiřský les. V tomto školním roce se personál zaměřil na následující oblasti:

- Krizový management a legislativa (ředitelka): Školení k implementaci revidovaného RVP PV do praxe, novely školských předpisů a řízení pedagogického procesu.

- Inkluze a psychosociální klima (učitelky): Akreditované programy „Emoce v MŠ – pět častých chyb“ pro budování bezpečného klimatu, kurzy prevence syndromu vyhoření („Síla pedagoga“) a specializované semináře ke vzdělávání Dítěte s vývojovou dysfázií v běžné třídě.
- Zážitková pedagogika a náročné chování: Účast na celostátních konferencích „Pomoc, dítě zlobí!“ a „Jak na neukázněné dítě“ pro včasnou identifikaci příčin neklidu a řešení krizových situací s využitím partnerského přístupu. Webináře k podpoře dětí ohrožených sociálním vyloučením a zvládání adaptačních potíží.
- Provozní zaměstnanci: Absolvování povinného zákonného školení hygienického minima, zásad správné výrobní a hygienické praxe (SVHP) a systému HACCP.

4.3 Spolupráce s odbornými partnery a ŠPP

Mateřská škola úzce spolupracuje s externími odbornými subjekty za účelem poskytování specializovaných poradenských služeb:

- Pedagogicko-psychologická poradna (PPP Nymburk): Provádění podzimního screeningu výslovnosti a laterality dětí, metodická podpora při zpracování a vyhodnocování Plánů pedagogické podpory (PLPP) a Individuálních vzdělávacích plánů (IVP).
- Speciálně pedagogická centra (SPC Poděbrady, SPC Klíč) a klinická logopedka: Konzultace a stanovování plánů podpory pro integrované děti a děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Společnost Prima vizus: Realizace preventivního očního screeningu přímo v prostředí mateřské školy pro včasné odhalení anomálií zrakového aparátu.
- Školní poradenské pracoviště: Poskytuje poradenský servis rodičům dle směrnice Program poradenských služeb, zapůjčuje odbornou literaturu z interní knihovny a pořádá odborné besedy (např. na téma školní zralost, základy 1. pomoci u dětí).

5. Témata primární prevence a stručný popis problematiky

Preventivní témata jsou plně integrována do struktury Center aktivit (ateliér, stolní hry, knihy a písmena, kostky, divadlo, dílna, pokusy a objevy, domácnost, auta) v rámci 4 integrovaných celků ročních období:

- Zdravý životní styl a environmentální výchova: Výživa, duševní hygiena, režim dne, předcházení poruchám příjmu potravy (obezita, diety), ekologické smýšlení, poznávání původu jídla a rozvoj kladného vztahu k přírodě.
- Psychosociální prevence a rozvoj mezilidských vztahů: Prevence šikany a ostrakizace, upevňování obecně uznávaných hodnot (rodina, mateřství, přátelství), budování prosociálního chování (empatie, úcta ke stáří – spolupráce se seniory, filantropie).
- Mediální výchova a prevence virtuálních závislostí: Osvěta v oblasti nadužívání digitálních technologií (mobily, tablety, PC), rozlišování reálného a virtuálního světa, budování kritického myšlení, pochopení principu reklamy a ochrana soukromí (Zahradní karty úspěchu jako zdravá alternativa digitální motivace).
- Bezpečnost, práva dětí a krizové situace: Prevence kriminality, vandalismu a delikvence, chování v krizových situacích, kontakt s cizími lidmi, základy první pomoci, orientace v IZS a seznámení s Chartou práv dítěte.

- Multikulturní výchova a globální témata: Rozvoj tolerance k jiným národnostem, rasám a kulturám, reflexe uprchlické problematiky (válka na Ukrajině) s důrazem na dodržování lidských práv a respektování individuality.

6. Cíle, kterých chceme dosáhnout a ukazatele úspěchu

Integrovaný celoroční rozvoj Center aktivit (Začít spolu)

Cíle: Plně transformovat prostor třídy do 9 stálých Center aktivit s otevřenými regály. Diferencovat obtížnost úkolů tak, aby byla v heterogenní třídě plně uspokojena celá věková skupina od nejmladších po předškoláky bez tlaku frontální výuky.
Ukazatele úspěchu: Děti samostatně a plynule kooperují v malých skupinkách, rozdělují si role, projevují vysokou míru samostatnosti a pracují nápodobou s minimálním zásahem pedagoga.

Zdravý životní styl a venkovní edukace na Přírodní zahradě

Cíle: Cíleně rozvíjet hrubou i jemnou motoriku a grafomotoriku skrze aplikovanou venkovní edukaci. Upevňovat správné stravovací návyky v rámci programu Skutečně zdravá škola.
Ukazatele úspěchu: Děti zvládají koordinaci pohybu na koloběžkové dráze, vykazují fyzickou zdatnost a obratnost. Ochotně ochutnávají neznámá zdravá jídla, aktivně pěstují plodiny na vyvyšených záhonech a rozvíjejí badatelské dovednosti v altánu.

Prevence šikany, rozvoj mezilidských vztahů a mezigenerační vazby

Cíle: Zajistit absolutně bezpečnou a důvěrnou atmosféru na půdě školy. Pěstovat úctu k životu, starším lidem a okolí.
Ukazatele úspěchu: Mezi dětmi nebují žádné projevy šikany či vylučování z kolektivu. Děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, respektují pravidla soužití a uplatňují přirozené zdvořilostní návyky při setkáních s netřebickými seniory.

Mediální gramotnost a prevence závislostí

Cíle: Předcházet psychickému, sociálnímu a zdravotnímu poškození v důsledku nadužívání obrazovek. Stanovit jasná pravidla pro digitální technologie.
Ukazatele úspěchu: Děti chápou rizika virtuálních drog, ve škole preferují tvořivé a kooperativní hry před digitálními podněty a chrání své soukromí. Média využívají výhradně jako vzdělávací pomůcku pod vedením pedagoga.

7. Vyhodnocení programu

Vzhledem k tomu, že veškeré preventivní cíle jsou pevnou součástí nového ŠVP, je Minimální preventivní program vyhodnocován kontinuálně spolu s ním na konci každého školního roku. Aktuální témata a krizové situace jsou řešeny bezodkladně na základě získaných informací. Poupravená a zefektivněná formativní Oregonská diagnostická metoda (lístková forma Post-it) a nově zavedené „Zahradní karty úspěchu“ v portfoliích dětí slouží jako přímý, průběžný evaluační nástroj pro sledování psychosociálních i preventivních pokroků jednotlivých dětí v přirozeném běhu her a činností.

Podle aktuálních potřeb a zpětné vazby od rodičů (anonymní dotazníky spokojenosti) je program operativně upravován a doplňován pro následující období.

V Netřebicích dne: 1. 9. 2026

Mgr. Šárka Dvořáková, ředitelka MŠ